

Ο «όρκος του πολίτη» στην αρχαία Αθήνα

Η πόλη - κράτος στην αρχαία Ελλάδα έχει υποχρέωση να εξασφαλίζει ευδαιμονία σε όλους τους πολίτες, αλλά και οι πολίτες είχαν υποχρέωση να προστατεύουν την πόλη. Πρωταρχικός στόχος του πολίτη ήταν η σωτηρία της κοινωνίας και της πόλεως, αφού στο πλαίσιο της πόλεως συγκροτείται η κοινωνία. Βέβαια, οι υποχρεώσεις της πόλης-πολιτείας απέναντι στον πολίτη έμπαιναν μπροστά από τις υποχρεώσεις του πολίτη απέναντι στην πόλη, γι' αυτό οι πολίτες δέχονταν με προθυμία να αναλάβουν τις υποχρεώσεις τους. Ειδικότερα, στην Αθήνα ένα συγκεκριμένο συμβόλαιο ένωνε τον Αθηναίο πολίτη με την πόλη. Αυτό το συμβόλαιο ήταν **«ο όρκος του πολίτη»** που έδινε κάθε νέος, όταν ενηλικιώνόταν και αποκτούσε πολιτικά δικαιώματα. Σήμερα, αυτό το συμβόλαιο αποτυπώνεται στο **Σύνταγμα και σε άλλα διεθνή κείμενα**.

Έλεγε ο πολίτης στον όρκο του: «Δεν θα ατιμάσω αυτά τα ιερά όπλα· δεν θα εγκαταλείψω το σύντροφό μου στη μάχη· θα πολεμήσω για τους θεούς μου και για την εστία μου, μόνο ή μαζί με άλλους. Δεν θα επιτρέψω να μικρύνει η πατρίδα, αλλά θα την αφήσω πιο μεγάλη και πιο δυνατή από ό,τι την παρέλαβα. Θα υπακούσω στις διαταγές που θα μου δώσει η σωφροσύνη των αρχόντων. Θα συμμορφωθώ με τους νόμους που ισχύουν και με αυτούς που θα ψηφίσει ο λαός με κοινή συμφωνία· εάν κάποιος θελήσει να ανατρέψει αυτούς τους νόμους ή να μην υπακούσει σ' αυτούς, δεν θα το ανεχθώ, αλλά θα πολεμήσω γι' αυτούς, μόνος ή μαζί με άλλους. Θα σεβαστώ τις λατρείες των πατέρων μου»

Glottz, G., *Η Ελληνική Πόλις*, Εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1994, σ.144-145.